

זוהר היומי

זוהר ויקרא – דף כ"ט ע"א

פרשת צו

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (כ"ח ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

(נ"א במוחא) כְּמוֹחָא. (ומאן) וּמַאי עֲשֵׂן. (דעת) דָּא, עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, דַּעַת, לֵב מִבִּין דַּעַת.

תרגום לעברית

כִּי יִתְעוֹרֵר עֲשֵׂן מִבִּינָה, שְׁהִיא בִלְב, שְׁבָארוּהָ אֶצְלוֹ, הֵלֵב מִבִּין, וְעוֹלָה לְחֻכְמָה שְׁהִיא (במח) כְּמוֹ מַח. (ומה) וּמַי הָעֲשֵׂן? (דעת) זֶה הָעֲמוּד הָאִמְצָעִי, דַּעַת, לֵב מִבִּין דַּעַת.

טקסט הזוהר

לְבַתֵּר דְּנִחִית עֲשֵׂן, חֻכְמָה לְגַבֵּי בִינָה, דְּאִינוּן דָּא לְשִׁמְאָלָא, וְדָא לִימִינָא. אִיהוּ נִחִית מְלָא מַאכָא וְאִימָא, מְלָא י"ה, לְאוּקְדָא עֲצִים דְּאִינוּן תְּלִמִידֵי חֻכְמִים, מְסֻטָּרָא דַּעֲזָ חַיִּים, דְּאִינוּן אֲבָרִים דְּגוּפָא, דְּתַמֵּן ה' הָעֲצִים וְדָאִי, לְאוּקְדָא לֹון בְּשִׁלְהוּבִין דְּאוּרִייתָא, דְּאִתְמַר בֵּיה (ירמיה כג) הֲלֹא כֹה דִּבְרִי כָּאֵשׁ נָאִם יי'. בְּשִׁלְהוּבִין דִּנְר מְצוּה בְּרַחֲמֵינוּ. ע"כ (קנ"ז ע"ב תנאים ואמוראים וכו')

אחר שִׁוּרְד עָשָׂן, חֲכָמָה לְבִינָה, שֶׁהֵם זֶה לְשִׁמְאֵל וְזֶה לְיָמִין. הוּא יוֹרֵד מִלֵּא מֵאֲבָא
וְאֵמָא, מִלֵּא י'ה, לְשִׁרְף עֲצִים שֶׁהֵם תְּלִמְיָדֵי חֲכָמִים, מִצַּד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, שֶׁהֵם אֵיבָרִים
שֶׁל הַגּוֹף, שֶׁשֵּׁם ה' הָעֲצִים וְדָאִי, לְשִׁרְף אוֹתָם בְּשִׁלְהֲבוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ הֲלֵא כֹה
דְּכָרִי כָּאֵשׁ נָאֵם ה'. בְּשִׁלְהֲבוֹת נֵר שֶׁל מִצְוָה בְּאַהֲבָה.

טקסט הזהור

פְּקוּדָא (שִׁיךְ לְדָף ק"י ע"ב) לְהַקְרִיב בְּכָל יוֹמָא תְּמִידִין. וְאַבְתְּרִיָּה לְהַדְלִיק אֵשׁ, הַדָּא
הוּא דְּכָתִיב אֵשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכָּבֶּה. וְאַבְתְּרִיָּה, תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן. וְאַבְתְּרִיָּה,
קָרְבַּן נֶדֶר אוֹ נִדְבָה. תְּנָאִים וְאַמּוֹרָאִים, כָּל אֱלִין תְּמִידִין, אֵינּוּן מִדּוֹת דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּה
הוּא, דְּצָרִיכִי לְמַהּוֹי לוֹן נִיחָא. וְאַף עַל גַּב דְּכָל סְפִירָן כְּלָהוּ חַד, מְכַל מְקוֹם, כָּל סְפִירָה
וְסְפִירָה מְמַנָּא עַל שְׁכֵתוֹת וְזִמְנִין וְיוֹמִין טְבִין, וְהֵיא מְדָה דְּשׁוּלְטָנוּתָא דְּהֵיא וְזִמְנָא, כָּל
סְפִירָן אֲתַכְלִילוּ בָּהּ, וְאַתְקָרִיאוּ כְּלָהוּ עַל שֵׁם הֵיא מְדָה, בְּחֻסְדִּי חֻסְדִּים, בְּגִבּוּרָה
גְּבוּרוֹת וְהָכִי בְּכָל מְדָה.

תרגום לעברית

מִצְוָה לְהַקְרִיב בְּכָל יוֹם תְּמִידִים וְאַחֲרֵיוּ לְהַדְלִיק אֵשׁ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב אֵשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל
הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכָּבֶּה. וְאַחֲרֵיוּ תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן, וְאַחֲרֵיוּ קָרְבַּן נֶדֶר אוֹ נִדְבָה. תְּנָאִים
וְאַמּוֹרָאִים, כָּל אֱלוֹ תְּמִידִים, הֵם מִדּוֹתָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁצָרִיכִים לְהִיּוֹת לָהֶם
נַחַת. וְאַף עַל גַּב שְׁכָל הַסְּפִירוֹת כֵּלָן אַחַת, מְכַל מְקוֹם כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה מְמַנָּה עַל
שְׁכֵתוֹת וְזִמְנִים וְיָמִים טוֹבִים, וְאוֹתָהּ מְדָה שְׁשׁוּלְטָת בְּאוֹתוֹ זִמְן, כָּל הַסְּפִירוֹת נִכְלָלוֹת
בָּהּ, וְכֵלָן נִקְרְאוֹת עַל שֵׁם אוֹתָהּ מְדָה, בְּחֻסְדִּי חֻסְדִּים, בְּגִבּוּרָה גְּבוּרוֹת, וְכָךְ בְּכָל מְדָה.

וְאִית הַשְּׁבֵתָת מְלָאכָה, כְּגוֹן שׁוֹר, דְּאִית לִיה עוֹל. וְחִמּוֹר, דְּאִית לִיה מִשְׁאוּי. בֵּין עוֹל מְלָכוֹת שָׁמַיִם, כְּגוֹן תְּפִלִּין. בֵּין עוֹל מְלָכוֹת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, כְּפֹהַם עוֹבְדֵייהוּ, בְּאֵלֵין יוֹמִין אִית לֹון הַשְּׁבֵתָת מְלָאכָה וְנִיחָא. מֵאן דְּלֹא אֶתְעַסַּק בְּאוֹרֵייתָא וּבִפְקוּדֵין, אִית לִיה עוֹל מְלָכוֹת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. וּמֵאן דְּאֶתְעַסַּק בְּאוֹרֵייתָא וּבִפְקוּדֵין, אִית לֹון עוֹל מְלָכוֹת שָׁמַיִם, דְּאִיהִי ה' בְּתִרְאָה, מְלָכוֹת שָׁמַיִם אֶתְקִרִיאת.

תרגום לעברית

וְיֵשׁ הַשְּׁבֵתָת מְלָאכָה, כְּמוֹ שׁוֹר שֶׁיֵּשׁ לוֹ עַל, וְחִמּוֹר שֶׁיֵּשׁ לוֹ מִשְׁאָ. בֵּין עַל מְלָכוֹת שָׁמַיִם, כְּמוֹ תְּפִלִּין, בֵּין עַל מְלָכוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּיָמִים הֵלְלוּ יֵשׁ לָהֶם הַשְּׁבֵתָת מְלָאכָה וּמִנּוּחָהּ. מִי שֶׁלֹּא מֵתְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּבִמִּצְוֹת, יֵשׁ לוֹ עַל מְלָכוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. וּמִי שֶׁמֵתְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּבִמִּצְוֹת, יֵשׁ לוֹ עַל מְלָכוֹת שָׁמַיִם, שֶׁהִיא ה' אַחֲרוֹנָה, שֶׁנִּקְרֵאת מְלָכוֹת שָׁמַיִם.

טקסט הזוהר

עוֹל מִצְוֹת אִיהִי וְדֹא, בְּגִין דְּבָהּ אֶתְבְּרִיאוּ כָּל בְּרִיין דְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם. בָּה' בְּרָאָם. וְכֵד יִיְתִי שַׁבָּת וַיּוֹם טוֹב, נִחְתַּת בִּינָה דְּאִיהוּ יִד' ו', עַל ה', דְּאִיהִי מְלָכוֹת שָׁמַיִם נִשְׁמָה יְתִירָה, וְאִיהוּ (שמות לב) חֲרוֹת עַל הַלּוּחֹת. אֲנָכִי בִּיצִיאת מִצְרַיִם, וּפְרִישַׁת גְּדֻפָּהָא עַל בְּרִתָּא, וְעַל מִשְׁרַיִין דִּילָהּ, וְאִית לֹון גְּיִיחָא. וְאַתְמַר בְּמִשְׁרַיִין דְּסִמְא' ל' וְנִחָשׁ, (דברים כח) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יִי' נִקְרָא עֲלֵיהּ וְיִרְאוּ מִמֶּהּ, אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת שַׁבָּת, וְאוֹת דְּיוֹמִין טְבִין, וְאוֹת בְּרִית כְּלָהּ שְׁקִילִין.

על מצוות היא ודאי, משום שבה נבראו כל הבריות של שמים וארץ, זהו שכתוב (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם. בה' בראם. וכשיבא שבת ויום טוב, יורדת בינה, שהיא יה"ו, על ה', שהיא מלכות שמים נשמה יתרה, והוא (שמות לב) חרות על הלחת. אנכי ביציאת מצרים, ופורשת כנפיה על הפת ועל המחנות שלה, ויש להם מנוחה. ונאמר במרכבותיו של סמא"ל ונחש, (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה ויראו ממך. אות תפלין ואות שבת ואות ימים טובים ואות ברית - כלם שקולים.

טקסט הזהר

ואית אות דשד"י, דאיהו מטטרו"ן עבד, וכמה עבדין תליין מניה, דממנא על אלין דעבדין פקודי על מנת לקבל פרס. מטטרו"ן ומשריין דיליה ממנן עליהו. בגינייהו אתמר, (שמות כג) למען ינוח שורך וחמורך ועבדך ואמתך. אבל אינון דעבדין פקודין שלא על מנת לקבל פרס, אינון בנוי דמלכא ומטרוניתא. ואינון כתרין ותגין על רישא, דעבדין ביומין דחול. ובגינייהו אתמר ודאשתמש בתגא חלף, והזר הקרב לגבייהו יומת. דשבתות אתקריאו לגבי עבדין.

תרגום לעברית

ויש אות של שד"י, שהוא מטטרו"ן עבד, וכמה עבדים תלויים ממנו, שממנה על אלו שעושים מצוות על מנת לקבל פרס. מטטרו"ן והמחנות שלו ממנים עליהם. בשבילם נאמר, למען ינוח שורך וחמורך ועבדך ואמתך. אבל אותם שעושים מצוות שלא על מנת לקבל פרס, הם בני המלך והגבירה, והם הכתרים והתגים על הראש העבדים בימות החל, ובשבילם נאמר ודאשתמש בתגא חלף, והזהר הקרב אליהם יומת. שנקראים שבתות אל העבדים.

ובגין דא, אם כבנים אם כעבדים. אם כבנים, דאָתמר בהון (דברים יד) פנים אתם ליי' אלהיכם. אם כעבדים, (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים ולא שׂאָר אומין. אבל אינון חייבין דלא משתדלין באורייתא ומצות, ולית עלייהו עול תורה ועול תפלין, ושׂאָר פקודין, אינון עבדין לאומין דעלמא, ומשתעבדין בהו. כגון (דברים ו) עבדים היינו לפרעה במצרים.

תרגום לעברית

ומשום כך, אם כבנים אם כעבדים. אם כבנים, שנאמר בהם בנים אתם לה' אלהיכם. אם כעבדים, כי לי בני ישראל עבדים, ולא שׂאָר האמות. אבל אותם הרשעים שאין משתדלים בתורה ובמצוות ואין עליהם על תורה ועל תפלין ושׂאָר מצוות, הם עבדים לאמות העולם ומשתעבדים בהם, כמו עבדים היינו לפרעה במצרים.

טקסט הזוהר

ואי נטרי שבתות וימים טובים, אתמר בהו ויוציאנו יי' אלהינו. ויתקיים בהו, (שמות כג) למען ינוח שׁוֹרְךָ וַחֲמוֹרְךָ, חמור בתורה ובמצוות, וינפש בן אמתה ובהמתה, עם הארץ בהמה אקרי. ולבתר דייעול גרמיה תחות אדם בתורה, יתקיים ביה (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע יי'. אם הוא פסוס דרכיב עליה מאריה, וסביל ליה, ולא מבטט במאריה.

תרגום לעברית

ואם שומרים שבתות וימים טובים, נאמר בהם ויוציאנו ה' אלהינו. ויתקיים בהם, למען ינוח שׁוֹרְךָ וַחֲמוֹרְךָ, חמור בתורה ובמצוות, וינפש בן אמתה ובהמתה, עם הארץ נקרא בהמה. ואחר שיכניס את עצמו תחת אדם בתורה, יתקיים בו אדם ובהמה תושיע ה'. אם הוא כמו סוס שרוכב עליו אדונו, וסביל אותו, ולא בועט באדונו.

ומאי סבילו דעם הארץ לתלמיד חכם. בגין, דתלמיד חכם כיום שבת צריך איהו, דלית ליה מדיליה, ואי עם הארץ סביל ליה בממוניה, ואתנהיג ביה כפום רעותיה לשמשא ליה, ולא תנהגא בפקודין כפום רעותיה, יתקיים ביה אדם ובהמה תושיע יי'. יושיע ליה משוד וגזלה, יושיע ליה ממלאך המות, דלא שליט עליה, וישחט ליה בסכין פגום דייליה. וכל מאן דשחט בסכין פגום, נבלה איהו, דאתמר ביה לכלב תשליכון אותו, דאיהו סמא'ל.

תרגום לעברית

ומהו הסבל שעם הארץ לתלמיד חכם? משום שתלמיד חכם כמו יום השבת הוא צריך, שאין לו משלו. ואם עם הארץ סובל אותו בממונו ונוהג בו כפי רצונו לשמש אותו ולהתנהג במצוות כפי רצונו, יתקיים בו - אדם ובהמה תושיע ה'. יושיע אותו משוד ומגזלה, יושיע אותו ממלאך המות שלא ישלט עליו וישחט אותו בסכינו הפגום. וכל מי שנשחט בסכין פגום, הוא נבלה, שנאמר בו לכלב תשליכון אתו, שהוא סמא'ל.

טקסט הזוהר

ונפש דתלמיד חכם אתקריאת שבת מלכתא, נפש יתירה דשבת. וענג דייליה נשמת חיים, ורוח שכלי. ואינון נשמה יתירה, רוח יתירה, על נשמה ורוחא ונפשא, דאינון עבדין, דשלטין בגופא, דיומין דחול. נשמה יתירה, נשמת כל חי, (רמ"ב ע"ב) כתר בראש צדיק, דאיהו יום שבת. ובהאי נשמה יתירה תהיל יי, דאינון אבא ואימא, דעלה אתמר, (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתה, בגין דאיהו מרכבה לעלת העלות, דאיהו מכוסה ולא שליט עליה עינא, ובגין דא עין לא ראתה.

והנפש של תלמיד חכם נקראת שבת המלכה, נפש יתרה של שבת, והענג שלה נשמת חיים ורוח שכלי. והם נשמה יתרה, רוח יתרה, על נשמה ורוח ונפש, שהם עבדים ששולטים בגוף של ימות החל. נשמה יתרה, נשמת כל חי, כתר הראש צדיק, שהוא יום השבת. ובנשמה היתרה הזו תהלל יי, שהם אבא ואמא, שעליהם נאמר (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתה, משום שהיא מרכבה לעלת העלות, שהוא מכסה ולא שולטת עליו העין, ומשום כך עין לא ראתה.

רוח יתרה, הנקר שיוצא מעדן מבין אבא ואמא, ומהלכו חמש מאות שנה, ומגיע לששי שהוא צדיק להשקות את הגן, שהיא נפש יתרה, מלכות.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (כ"ט ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

רוחא יתירה, נקר דנפיק מעדן, מבין אבא ואמא. ומהלכו חמש מאה שנים, ומטי לשתי תאה דאיהו צדיק. להשקות את הגן, דאיהי נפש יתרה, מלכות. נשמה דשולטא ביומין דחולא, על עבד יי, איהי מכסא הכבוד. כמה דאוקמוה

תרגום לעברית

הנשמה ששולטת בימות החל על עבד ה' היא מכסא הכבוד, כמו שבארוה בעלי המשנה, כל הנשמות גזורות מתחת כסא הכבוד. ורוח ששולטת בימות החל על עבד ה', היא מעבד המלך מטטרו'ן, כולל ששה סדרי משנה, והיא שש מעלות לכסא. והנפש ששולטת בימות החל היא מכסא דין, סנדלפו'ן, תכלת שבציצית, כמעשה לבנת הספיר. אבל פת המלך, בפסח, היא נפש השכלית, ליל שמורים, מצה שמורה, ורוח שמור כנגדה היא יום טוב, והיא יום שבת, זכור ושמור, משום שהיא אצילות ממלכות.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

